

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Haladunk.

Mindennap megállapíthatjuk városunk haladását. A mai közgyűlésből is a haladás letagadhatatlan tanubizonyságait vonhatjuk le. Az erkölcsi, kulturális és anyagi haladás iránti szeretet erősödése az, amire a mai közgyűlésből következtethetünk. A közboldogságnak ez a három a főtényezője.

Az erkölcsök elfajulására vall az alsóbb rétegekben az az igazság, hogy nálunk a bicskázások napirenden vannak. Sokszor felszólaltak ez ellen, de a megbotrányozás oly általános erővel még egyszer sem nyilatkozott meg, mint ma. Föltétlen, könnyörtelen javítást kívántak egyhangulag. És épen ebből merünk következtetni arra, hogy ezentúl a város vezetőségének nem kell a közbiztonsági intézmények fejlesztése körül azon akadályokkal megküzdnie, mint eddig. Most csak az volna kívánatos, hogy a közhangulat kedvező irányulása a szükséges intézkedéseket minél előbb megvalósítsa, s így az erkölcsi haladás iránt megnyilvánult óhaj, ne tűnjék fel muló lidérc-tűznek.

A kulturális haladás tanubizonysága több közgyűlési határozat, de legfényesebb bizonyítéka mégis a polgári fiúiskola és a városi zenede felépítése. Valóságos tengeri kigyó volt e kérdés. Hasztalanul hangoztatták az intézetek felépítésének elodázhatatlan szükségességét. A maradiság mindig győzött. És íme, ma egyszerre majdnem egyhangú lelkesedéssel hozta meg a törvényhatósági bizottság az áldozatot, s hozott volna meg még talán nagyobbat is, ha erre alkalma lett volna.

Betudhatnánk ezen megnyilvánuló áldozatkészséget a város mai vezetőségének realitása és

föltétlen megbízhatósága iránt megnyilatkozó elismerésnek, de ezt magukra a törvényhatósági bizottsági tagokra hagyjuk. Mi nekünk, mint a kultura munkásainak most csak az a kötelességünk, hogy a törvényhatósági bizottság áldozatkészsége előtt meghajoljunk és azon általános óhajnak adjunk kifejezést, bár csak fokozódnék ez az áldozatkészség, hogy a még hiányzó tanintézetekkel is minél előbb büszkélkedhessék városunk.

Az anyagi haladás iránti érzék fejlődésének bizonyítéka az a készség, amelylyel a törvényhatósági bizottság ma oly nagymérvű támogatást szavazott meg a Szabadkán létesítendő kendergyárnak. Mindenki emlékeztetik, hogy három évvel ezelőtt hasonló támogatásra vonatkozó javaslatot a közgyűlés elé senki sem terjeszthetett volna. És ma, egyetlen ellentmondó szó nem támadt. Mindenki szívesen ajánlotta meg a támogatást, jól fogva fel közzgazdaságunknak istápolandó érdekeit

Hogy ebben a mai városi vagyonkezelés realitásának és biztonságának nagy része van, azt tagadni senki sem fogja, mert ezt tagadni lehetetlen. Azonban nem annak a megállapítása a főcél, hanem igenis az, hogy Szabadka város közönsége a szépért, nemesért és jóért lelkesedni tud, s önkénytelenül is a haladás útjára lép, készségesen áldoz, ha meg van győződve arról, hogy törekvése és áldozatkészsége meghozza a szükséges gyümölcsöket.

Ugy látszik, hogy most ily irányban szerzett magának meggyőződést, s míg e meggyőződése meglesz, szívesen rakja le áldozatait a haladás oltárára.

Városi közgyűlés

Rövid ugyszólván minden emóció nélküli ülése volt ma Szabadka törvényhatósági bizottságának. Ez a gyűlés tanubizonysága annak, hogy Bezeredy István főispánjának és Bíró Károly dr. polgármesterkedésének ideje alatt a közgyűlések jellege teljesen megváltozott. A tárgyalások menete komoly, a személyeskedések éle természetes, a viták tárgyilagosak. Bizonyítéka volt még a mai közgyűlés Bíró Károly dr. népszerűségének is, melynek minden politikai párt részéről örvend.

Valamivel izgatottabb hangulat csak azon miniszteri leirat tárgyalásánál volt észlelhető, amely a főgymnasium jellegére vonatkozik s azt a címmel városi magyarnak deklarálja az eddig majd használt, majd nem használt katolikus jelzöt. De a vitázók komolysága itt is elérte azt, hogy a hangulat izgatottsága nem csapott túl a határokon, s megmaradt a megengedhető tetszés és nemtetszési nyilvánításoknál.

Egyébként a közgyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

A közgyűlés megnyitása.

Pontban 9 órakor nyitja meg az ilyen időben szokatlanul népes közgyűlést Bezeredy István elnöklő főispán, s felhívja Vojnich Ferenc dr. jegyzőt a póttárgysorozat felolvasására. Ennek felolvasása után a polgármesteri jeientést vették egyhangulag tudomásul, mire az

interpellációkra és indítványokra került a sor.

Takács Antal a VII. körben egy ártézi kut furatását kéri. Minthogy a VI. körben az idén a Magyar utcában már furatott egy kut és az interpelláló által kívánt kutra a költségvetésben pedig fedezet nincs, a kutfuratás fölött csak a jövő évben határoznak. A tanács választát egyhangulag tudomásul vették.

Ezután Vida Kálmán indítványára került a sor, melyben a rendőrségi szolgálatnak intenzívebbé tételét kéri, hogy így segítve legyen városunknak megbotrányozató vagyon és életbiztonsági viszonyain.

A tanács ezen indítvány szükségességét elismeri ugyan, de tekintve rendőrségünk csekély létszámát, nincs

abban a helyzetben, hogy a rendőri szolgálatot az indítványozó jó intenciójának megfelelően bővítse ki és ossza be. Minthogy azonban külterületünkön már csendőrség teljesíti a szolgálatot, utasítsák a tanács, hogy lépjen érintkezésbe a belügyminiszteriummal azon módzatokra vonatkozólag, amelyek mellett a csendőrség városunkban a rendőrséget felválthatná.

Vida Kálmán elmondja az okokat, melyek indítványának megtételére készítették, s ezek oly fontosak, hogy hozzájárul még ahhoz, teljesítsék a rendőri szolgálatot csendőrök városunkban. Addig is azonban, míg ez bekövetkezik a szolgálatot teljesítő rendőrök fölötti felügyeletet szigorítsák, hogy így a rendőrség kötelességteljesítésének fokozásával gátoltassanak meg az utcai orvítmadások. Kéri még a polgármestert, hogy a közgyűlési tárgyalások menetére vonatkozó szabályrendeletet kinyomatva küldesse ki a bizottsági tagoknak.

Reizner Lajos a csendőrség ellen beszél, Szalay Mátyás főkapitány, Takács Antal, Csillag Károly és Bíró Károly dr. polgármester felszólamlása után a közgyűlés a tanács javaslatát fogadja el.

Dr. Reizner Lajosnak a városi ács és kőmíves mester nyugdíjigényére vonatkozó indítványát a jövő közgyűlésen tárgyalják.

Csizmadia Antal és társainak a bajai-ut kikövezése tárgyában tett indítványa fölött a tanács a napirendre térést javasolja, mert a régi kockakövek a kövezési program szerint más utca kövezésre fordítandók s a kövezéshez szükséges kockakövek 125.000 koronába kerülnek, ez pedig olyan összeg, amelynek fedezete nincs sem az idei, sem a jövő évi költségvetésben. Intézkedni fog azonban, hogy a Mária Terézia park körüli utról kiemelendő kövekkel a bajai ut tovább köveztesse. Ugyancsak napirendretérést javasol az indítvány azon része fölött, mely a Bajai-utat légszesszel kívánja megvilágíttatni.

Csizmadia Antal és társainak fejszóalása után a közgyűlés nagy többsége a tanács javaslatát fogadja el.

A gimnázium jellege.

Ezen indítvány letárgyalása után a miniszteri leiratokra került a sor.

Tudomásul vették Pásztori Endre tanárra történt megválasztásának jóváhagyását, mire a városi főgimnázium jellegére vonatkozó leira

Bácsmegeye legnagyobb női felöltő raktára!

Női felöltők 3, 5, 7 frtól feljebb

Női ulsterek 8, 10 „ „

Női hawelokok 5 „ „

Blousok, joupponok és kostümekek!

Leány felöltők 3 frtól felj.

Leány hawelokok 4 „ „

Gyermek ruhák és fehérneműek nagy választékkal.

Női fehérneműk!

Kalap, cipő és uri divatcikkek legolcsóbb beszerzési forrása.

Olasz kalap különlegességek.

J. K. Jta és Pless Vilmos cs. és kir. udvari kalap-készítők raktára.

Eisler Jzso divatáruházában Szabadka, Fötér

került napirendre. A tanács a leirat tudomásulvételét s a felelősöknek másolatban leendő kiadását indítványozza.

Pertich Mihály áll fel szólásra s tiltakozik a leirat tudomásul vétele ellen, mert e leiratot sérelmesnek tartja a város katolikus lakosságára vonatkozólag s nem lát benne mást, mint az alapító-levél határozmányának s a város jogainak bántó negligálását. Hosszasan fejtegeti a főgimnázium címe és jellegéért folytatott küzdelmet, amelyeknek folyamán létrejött s a katolikus jelleggel ellenkező címhasználatot törvényesnek nem tekintheti, mert ez ellen mindig tiltakozott Szabadka katolikus lakossága s mert a gyakorlatot szankcionáló határozatot eddig felmutatni nem tudtuk. Oly világos a katolikus jelleg, hogy ez ellen az eddigi miniszterek, mint Trefort, Eötvös, sőt még Csáky, a radikális sem mertek határozatot hozni. Indítványozza, utasítsák a tanács, hogy a leirat ellen írjon fel a minisztertanácshoz, kérve a katolikus jelleg visszaállítását.

Reisner Lajos dr. szólal föl **Pertich** Mihály indítványa ellen, mely minden jogi és közigazgatási gyakorlatlalt és rendelkezéssel ellenkezik. Hosszasan czáfolja **Pertich** Mihály állításait. Kimutatja, hogy a kath. jelleg sohasem létezett, a gimnázium czime még a Ferencziek vezetése alatt is csak városi volt s példákat hozva föl, melyek szerint a gimnáziumnak már több ízben voltak aposztatált tanárai, sőt zsidó igazgatója is volt. A kath. címet később vették be egyes igazgatók, de anélkül, hogy ezzel a cím használatára jogot is szereztek volna. Végül a tanács javaslatát fogadja el.

Fischer Jákó dr. kiegészítettni kéri a tanács javaslatát azzal, utasítsák a gimnázium igazgatósága, hogy ezentul a miniszteri leirat által megállapított címzést használja.

Antunovich József dr. teljes szívből tiltakozik a miniszteri leirat ellen s **Pertich** Mihály indítványát fogadja el.

Pertich Mihály ismételt felszólalása után **Biró** Károly dr. szólal föl. Kérülve a tárgy lényegének érintését, kifejti, hogy a miniszteri leirat ellen **Pertich** Mihály által javasolt jogorvoslat teljesen képtelen, mert a minisztertanács nem felelősségi fórum ilyen esetekben. A tudomásulvételén kívül mást a tanács a törvényesség alapján nem javasolhatott. Végül a közgyűlés többsége a tanács javaslatát változatlanul elfogadja.

Miniszteri leiratok.

Ezután elfogadják a szinügyi szabályrendelet egyes paragrafusainak az erre vonatkozó miniszteri leirat értelmében történt megváltoztatását. Tudomásul veszik a kórház 1905. évi költségvetésének jóváhagyását és ennek keretében a betegápolási díjak leszállítását.

Tudomásul veszik a nyomdai munkákra megtartott árlejtést megsemmisítő miniszteri leiratot azzal, hogy a tanács az új árlejtést tartsa meg.

Tanügyek.

Az ipariskolai igazgató jelentésére a tanács két ideiglenes rajztanító alkalmazását indítványozza, minthogy azonban ezen ügy a felügyelő bizottság előtt még nem volt, **Pertich** József felszólalására **Biró** Károly dr. polgármester hozzá járul, hogy az ügy véleményezés végett előbb az iparos tanonciskola felügyelő bizottsága elé terjesztessék.

A sándori iskolának a községi kezelésébe leendő átvételét elhatározták. Az iskola a mai községhezba helyeztetik át, az iskola pedig ovdának rendeztetik be.

Az elemi iskolai tandíjakat a közgyűlés nem szünteti be, kivéve a szegényeket, akik a tandíj fizetése alól felmentendők. A tandíjak 8000 koronán felül jövedelmeznek s e tekintélyes összeget a város költségvetésére még nem nélkülözheti.

Elhatározta a törvényhatósági bizottság, hogy a Damjanich utcában fekvő és a megyétől megvett telken polgári fiúiskolát és zenedét építtet. Utasítja a tanácsot a tervek gyors elkészíttetésére és az árlejtés megtartására.

A kendergyár.

Iedler János azon kérésével, hogy az általa építtetni szándékolt kendergyárhoz a város 50.000 korona segéllyel járuljon, a közgyűlés elutasítja. Megszavaz azonban a már megszavazott 50.000 korona kamatmentes kölcsönön kívül újabb 50.000 korona, tízeven tul törlesztendő kamatmentes kölcsönt. Az így 100.000 koronára rugó kölcsönből 50.000 koronát akkor folyósít, mikor a gyár tető alatt lesz, 50.000 koronát pedig a gyár üzembe vételekor. A gyárnak biztosítja az összes községi terhek alóli mentességet. Meghatározzák még a 10.000 korona kölcsön biztosításának módozatait.

Személyi ügyek.

A sándori tanítónak fizetése kitaltatik;

Krizse József közigazgatási gyakorlónak 600 korona segélyt;

Kiss Péter dr. I. alkapitánynak 3000 korona végkielégítést;

Kádár Mátyás volt rendőrnek havi husz korona kegydíjat;

Özv. Kertész Nándornénak 900 koronnyugdíjat szavaznak meg;

Lenc Géza felvették a város kötelekébe;

Kocsmár Rozália és **Ördögi** Marcella szülésznök okleveleit meghirdették.

Több tanácsi jelentés tudomásul vétele és több kisebb ügy elintézése után elnöklő főispán az ülést be-rekeszti.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márc. 29.

Ma is azzal kezdhetjük, amit két hónap óta hirdetünk, hogy a helyzet nem változik.

A konkrét hírek délig ezek:

Szögyény-Marich László nagykövet reggel kilenc órakor **Khuen** Héderváry Károly gróf látogatta meg, amire a nagykövet Budára hajtattott a miszterelnöki palotába, ahol **Tisza** István gróffal konferált hosszabban.

Délelőtt 11 órakor konferencia volt **Andrássy** Gyula gróf lakásán, a melyen **Szóll** Kálmán és a disszidensek vettek részt. Innen szivárgott ki **Lukács** László pénzügyminiszter mondása.

— **En** az őszinte és becsületes alkusz szerepére vállalkoztam csupán, a miből azt következtetik, hogy **Lukács** László pénzügyminiszter semmi szín alatt sem vállal missziót kabinetalakításra.

Délután 1 óra 45 perckor **Pitreich** közös hadügyminiszter érkezett Budapestre két katonai szakreferens kíséretében.

Ez a hír élénk mozgalmat keltett politikai körökben, **Pitreich** ideérkezésével természetesen ismét a katonai kérdések jutnak előtérbe.

A **Kossuth** Lajos utcai korzón élénkentaglatták **Pitreich** ideérkezését.

Ugron Gábor nyomban kijelentette, hogy a baloldal csak akkor látja itt szívesen **Pitreich**ot, ha az engedményekkel foglalkozik, mert — **ugymond** — magyar szolgálati és vezényleti nyelv nélkül nincsen megoldás,

A fiatalság helyesléssel fogadta **Ugronnak** ezt a kijelentését.

Pitreich hadügyminiszter és **Szögyény-Marich** László délután jelennek meg a felség előtt audiencián.

A háboru.

New-York, márc. 30.

A japán kölcsön jegyzése nagyban talhaladta az eredeti összeget. A jegyzési lajstromot ennek dacára nyitva hagyják meg holnap is.

Pétervár, március 30

Itteni lapoknak a következőket jelentik **Gundsulinból**: Tegnap üritették ki csapataink **Schaumodse** állomást. A japánok lassan utánunk nyomulnak. Most meg van állapítva, hogy visszavonulásunk alkalmával négy millió rubel értékű készleteket veszítettünk el; mindemellett a hadsereg minden tekintetben bőségesen el van látva.

A hadsereg élelmezése itt harminc százalékkal olcsóbb, mint **Mukdenről** délnék. Hitelt érdemlő oldalról jelentik, hogy **Kuropolitkin** négy nappal a **Mukdenből** való visszavonulás előtt, miután a japánok a mi keleti arcélüeket áttörték, az összes szekereszetnek észak felé való elszállítását rendelte el. De, hogy mért nem hajtották végre ezt a parancsot, annak okát adni senki sem tudja.

New-York, márc. 30.

Az **Associated Press** képviselője táviratozza, hogy már megtették az első lépést a békekötésre. Oroszország Japánnal közvetve közölt néhány negatív feltételt, a melyeknek alapján megtörténhetnék a békekötés, és pedig hogy ne történjék területátadás és ne adassék nadi kárpótlás. Oroszország Japánra bizta a döntést, hogy ez alapon megkezdhetők-e a tárgyalások. Japántól nem érkezett felelet.

New-York, márc. 30.

A japán kölcsönt **Chicagóban**, **Bostonban**, **Los Angelesban** és egyéb nagy városban többszörösen tulajgyezték.

Tanár és joghallgató párbaja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 30.

Tavaly október 8-án feltűnést keltő utcai skandalum történt a **Barcsay**-utcai gimnázium előtt. **Szántó** Béla joghallgató inzultálta dr. **Lázár** Béla gimnáziumi tanárt s ismert műkritikust. A kínos esemény előzményei a következők:

Szántó Béla anyja, egy tisztességben megőszült matróna harminc esztendőn keresztül működött, mint tanítónő Szabadkán. A tavalyi iskola év elején özvegy **Szántóné** nyugalomba ment s ez alkalomból a közoktatásügyi miniszter köszönő levelet intézett hozzá, amelyben kiemelte a matrónának három évtizedes buzgó működését.

Az a levél meg is jelent egy napilapban. **Lázár** Béla aki a Magyar Tanügy című lapnak a szerkesztője, erre különös hangon tartott cikket irt lapjában özvegy **Szántónéról**, aki a cikk szerint „nyomós okokból” volt kénytelen állását otthagyni.

A megbántott asszony fia, **Szántó** Miklós budapesti joghallgató a bántó cikk megjelenése után való napon elment a **Barcsay**-utcai gimnázium elé s mikor 11 óra után a fiuk kijöttek az iskolából, megkérdezte tőlük, melyik a **Lázár** Béla tanár ur. A fiuk megmondják neki s **Szántó** odaállt **Lázár** elé.

— **Lázár** urhoz van szerencsém?

— **En** **Szántó** Miklós joghallgató vagyok. Ki irta a Magyar Tanügyben azt a sértő cikket özvegy **Szántónéról**?

— **En** irtam.

— Mért irta ezt uraságod?

Lázár vállat vont s mosolygott.

Mire **Szántó** Miklós nekiment a tanárnak s arcul ütötte. Óriási botrány támadt, a diákok rémülten nézték rettegett tanáruk s az idegen férfi tusáját.

Lázár még aznap provokálta **Szántót**. Kardpárbajt vívtak, amely alkalommal **Szántó** fején és kezén sérüléseket szenvedett. **Lázár** ezen felül a büntető törvényszéknél is feljelentette **Szántót** s ez ügyben a végtagyalást nemsokára meg fogják tartani.

Tegnap tárgyalta a párbaj ügyét a törvényszék **Oláh** bíró tanácsában. A bíróság **Lázár** Bélát 4 napi, **Szántó** Miklóst 14 napi államfogházra ítélte. **Szántó** megnyugodott, **Lázár** ellenben fellebbezett.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Április hó 2-án Ipartestületi közgyűlés.

Április 2. A cipész és csizmadia munkások kedélyes estélye **Gergics** Miklós vendéglőjében.

Tisztelettel kérjük minden előfizetőinket, kik a lap előfizetési díjával hátalékban vannak, szíveskedjenek azt mielőbb kiadóhivatalunkba beküldeni annál is inkább, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

— **Személyi** hír. **Hock** János országgyűlési képviselő ma Szabadkán időzött.

— **A vármegye közgyűlése.** **Bács**-**bodrog** megye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt **Zomborban** rendes közgyűlést, tartott, amelyen **Vujevich** Lajos központi főszolgabíró a **Matkovich** Béla lemondása folytán megüresedett apatini főszolgabírói állásra megválasztották. **Vujevich** helyét a közgyűlés **Szabovlyevich** **Dusan** árvaszéki úlnökkel töltötte be. **Fernbach** Károly orsz. képviselőt, aki meg-

választatása után összes bizottsági tagságáról lemondott, valamennyi eddig viselt tagsági helyére újból megváltották.

— **Eljegyzés.** Ikrényi s kálnai Körmeny Imre kir. folyammérnök, földbirtokos, Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának virilis tagja eljegyezte csantavéri Törley József budafoki pezsgőborgyáros s neje székassai Sacellári Irén gyámleányát, Törley Ilonkát.

— **A kereskedelmi egyesület bálja.** Oriási látogatottságu lesz, mint az előkészületek sejtetik, a helybeli kereskedelmi egyesület bőjti táncmulatsága. A bál szombat este fog lezajlani az egyesületnek a Nemzeti szállodában levő saját helyiségében és miután a tánckedvelő aranyifjuság most eléggé ki van éheztetve a bőjti napok egyhangúsága folytán, a hangulat bizonyára élénkebb lesz, mint a farsangi bálak bármelyikén.

— **Országos rendőrkapitányi kongresszus.** A vidéki rendőrség államosítása céljából az ország rendőrkapitányai kongresszusra fognak összegyűlni. A vidéki rendőrkapitányoknak ugyanis az a sérelmük, hogy az 1904. évi X. törvénycikk, amely a rendőrkapitányok fizetés-emeléséről szól, bizonyos relativitásban még rosszabbá teszi a legtöbb rendőrkapitány helyzetét. Amíg ez előtt vármegyénkint külön külön volt megállapítva a szolgabírói fizetés és ehhez képest a rendőrkapitányi javadalmazás, most minden vármegyében ugyanegy javadalmazásban részesül a szolgabíró, míg a rendőrkapitányok nagyrésztének javadalmát meghagyták előbbeni állapotában. Ezt a sérelmet akarják orvosolni a vidéki rendőrkapitányok s emiatt is fognak országos kongresszust össze hívni.

— **Magyar hitszónoklát.** A helybeli izr. templomban a szombat délelőtti istentisztelet alkalmával dr. Singer Bernát főrabbi 10 órai kezdettel magyar hitszónoklatot fog tartani.

— **Bolgár kertészek invasiója.** A kis Bulgária arról nevezetes erre mifelénk, hogy tavasz táján özönnel ontja az ország minden részébe zarándokló kertészeket. Szombaton egyszerre ötszáz bolgár kertész érkezett a szegedi állomásra. Itt osztották szét kisebb-nagyobb csoportokra. Egy részük a fővárosba ment, más részük a Bánátba, Bácskába, Dunántulra és így Szabadkára is, ahol kertészetük révén igen tisztességes jövedelemhez jutnak, mely ráférne magyarjainkra is, ha úgy értenének a konyhavetemények kertészetéhez, mint ezek a bolgárok, kik innét szép pénzt küldenek hazájukba, mint szorgalmuk gyümölcsét.

— **A boltbetörőket elfogták.** Ha igaz, amit egyik temesvári lap-társunk ír, a Neuhaus-féle üzletben történt betörés tettesei közül kettőt már kinyomozott és letartóztatott egy rendőrbiztos. Laptársunk a letartóztatás körülményeit így adja elő: Március 23-án Szegeden a Kársz-utcában egy tőzsdében is betörték és onnan 1000 korona értékű különféle bélyegeket vittek el. A szegedi rendőrség megkereste a temesvári főkapitányságot, nyomozzon ott is a tettesek után. Rédei Gyula rendőrbiztos Szegedre küldték nyomozni. A betörők ugyanis miután Temesváron dolgukat elvégezték, Szegedre rándultak át, hol a Zóna-szállodában szálltak meg. Ott az egyik betörő; Grün Leopold

Patics Lajos férfisزابónak jelentette magát, a társa Brückler János saját nevét tartotta meg. Mindketten egész sorozatát követték el a betöréseknek.

Különösen Grün, ki legutóbb a müncheni fogházból szabadult ki, mielőtt Temesvárra ment, Budapesten öt, Győrben március 2-án három és Szabadkán március 11-én két betöréses lopást követtek el. Felmutatták Szegeden a szállodásnak Grün fotográfiáját és ez felismerte az ál Paticsot. Sikertől tehát Brücklert és társát kinyomozni és elfogni. Ez alkalommal az is kiderült, hogy még két társuk van s már ezeknek is nyomában van a rendőrség.

— **Csöd.** Az ujvidéki k. törvényszék Buballa Antal óbecsei be nem jegyzett rőfőskereskedő ellen a csödtől elrendelte. — Csödbiztosul Rehák Mátyás törvényszéki bíró, tömeggondnokul Vlahovics Iván óbecsei, helyettesévé pedig dr. Barta Félix ujvidéki ügyvéd nevezettek ki.

— **Meggyilkolt munkás.** Már mai lapunkban megírtuk, hogy a szabadkai határban Csikeria közelében tegnap egy férfi munkás holttestére akadtak. A nyomozás, amelyet azonnal megindítottak, már tegnap kiderítette a munkás erőszakos halálának körülményeit. Hauser György az elhalt és Gaudner Lőrinc bajmoki illetőségű munkás Berger Andrásnak a határban levő tanyáján elvállalták egy vertfalú építmény munkálatait. Munkájuk azonban nem volt tökéletes, mert tegnap a vert fal összedőlt és a bajért egyik a másikat okolta. Efelőtt azután civódásba elegyedtek, bántalmazták egymást, miközben Gaudner ástót ragadott és oly hatalmas csapást mért ellenfele fejére, hogy az menten összerogyott és rövid kínlódás után kiszenvedett. A helyszíni vizsgálatot és a törvényszéki boncolást ma délelőtt tartották meg dr. Costán Miklós vizsgálóbíró, dr. Barta Antal és dr. Váli Dezső törvényszéki orvosok közbenjöttével. A boncolás megállapította, hogy a halál az ásóval mért ütés következtében állt be agyvérzés és rázkódás folytán. A gyilkos munkást a csendőrség Bajmokon, ahová véres tettének elkövetése után menekült, letartóztatta.

— **Megőrült kéményseprő.** Ruzsinszky József 40 éves kéményseprőn tegnap az elmezavar tünetei kezdtek mutatkozni. A rendőrség intézkedése folytán a mentők a kórház elmebeteg osztályára szállították. A szerencsétlen ember elméje buskomorság folytán homályosult el, mert élettársa, akivel vadházasságban élt, nemrégiben magára hagyta.

— **Sikkasztó süteményárus.** Mayer Géza helybeli süteményárú ma reggel panaszt tett a rendőrségnél, hogy Mikula György süteménykihordó, aki nála volt alkalmazásban, az elárúsított sütemények árából 11 koronát elsikkasztott és azután Budapestre szökött. A rendőrség kézrekerítése iránt intézkedett.

— **Megjött az olcsó burgonya.** A földmivelésügyi miniszterium által ültetés és ételmi célokra szállított olcsó burgonyából ma Szabadkára is érkezett két nagy vagonnyi szállítmány. A vagonokban 150—150 métermázsza burgonya van, amelyet a megrendelők között holnap dél előtt 9 órától kezdődőleg a jelentkezők sorrendjében fognak a vasúti teherpályaudvaron kiosztani.

— **Vizgyógyintézet megnyitása.** A városunkban már évek óta kitűnő szolgálatokat teljesítő hidegvizgyógyintézet, amely a Joó-féle gőzfürdő

épületben van berendezve, a tavaszi szezon kezdetével április 1-én ismét meg fog nyitni. Az egészségügyi és kényelmi tekintetben egyaránt elismert hírnevű hidroterapiai intézmény teljesen nélkülözhetővé teszi a fürdőhelyek és szanatoriumok felkeresését. A megnyitás napjától kezdődőleg a látogatók állandó orvosi rendelést vehetnek igénybe.

— **Margit crém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsét ne ismerné. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Földes-féle Margit crém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan a bőr mindennemű tisztálanságát, szeplőt, pattanást, metessert, stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot üdövé, fiatallá varázolja. Nemcsak az arkbőr, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is használják. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minoen gyógyszerertárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **A hazai ipar pártolójának figyelmébe.** A Kunetz-tesztvérek áruháza mellett egy új kirakat köti el figyelmünket, melyben a legválasztékosabb lábbeli készítmények láthatók. A szépen berendezett üzlet első sorban azért érdemi meg a pártolást mert összes árucikkei kivétel nélkül a gyáripar termékei, a temesvári „Turul” cipőgyár készítményei, amelyek bármely külföldi gyártmánnyal szemben veisenyképeseknek bizonyultak.

Innen onnan.

Szegvár környékén, ahol, ameddig csak a szem ellát, minden Pallavicini-birtok, van valahol egy kis iskola. Ebben a kis iskolában van egy derék tanító, akinek Csihár a neve. Ez a tanító nemrégiben, vagy talán nagyon régen, hisz a kis tanyákról oly sokálg szivárogo — ki valami hír, — a menny és a föld közt való különbséget magyarázta a tanítványainak.

— A menny, édes gyermekeim — mondta szeliden — az az, ami fölöttünk van . . .

Aztán áttért a földre. Magyarázta, hogy mi a föld. Hogy az a föld, ami itt körülöttünk elterjed; amit látunk, ha szétnézünk, ami . . .

Szóval tűzbe jött és nagyon lelkesen magyarázott.

— Igen, gyermekeim — végezte az előadást — a menny, az az Istené. A föld, az — Pallavicinié . . .

* * *

Dewonshire angol grófságban mezőgazdasági kiállítás volt, a melyen Edvárd király és Alexandra királyné is megjelentek. A királyi párt a kiállítás elnöke kalauzolta végig. A mikor a majorok osztályához értek, a dán hazáján különös szeretettel csüngő királyné megkérdezte:

— Ugy-e elnök ur, a legjobb vaj Dániából kerül ki?

A kiállítás elnöke mély meghajlással felelt:

— Felső, Dánia termeli a legjobb királynékat, Devonshire a legjobb vaját.

Csöd elől a halálba.

Magyari Kossa Géza, az ismert előkelő család egyik fiatal tagja egy év előtt nősült meg Élesden. Feleségül vett egy ottani szép leányt Kreesmer Ilkát, A férj üzletet nyitott a Fő-utcán s a fiatal pár boldogan élt egymással. A élesdi társadalomban szép helyet vívtak ki maguknak, de bizony az üzlet nem nagyon virágzott. Anyagi gondok kezdtek zavarni a fiatal házaspár boldog családi életét. Egyre nőttek az adóságok s a hitelezőket az üzlet gyöngye forgalma miatt nem tudták kielégíteni.

A közeledő április 1-én nagyobb fizetési lejáratok lettek volna, amelyekre már nem kapott halasztást a fiatal kereskedő s így az adóságok ki egyenlítése nem késhetett tovább. Magyari Kossa Géza pár nap előtt felment Budapestre, hol több rokona van s nagybátyja az állatorvosi akadémiának jó nevű tanára. Anyagi támogatásért ment hozzátartozóihoz hogy rendezhesse az üzleti bajokat. Az utazás azonban nem járt eredménynyel, nem sikerült hitelezőinek pénzt szereznie. A pár hónap nehéz gondoljai idegessé és exaltálttá tették Magyari Kossát, aki elkeseredve buskomoran érkezett tegnap hajnalban Budapestre Élesdre haza.

Nyugtalanul váró fiatal feleségének semmit sem szólt. Reggel mikor a felesége kinyitotta az üzletet, Magyari Kossa Géza lakásán a szoba padlójára ülve, forgó pisztolyából halántékába lőtt. A golyó keresztül hatolt a szétroncsolt koponyán és a szoba mennyezetébe furódott. A lövés zajára beszaladtak a házbeliék és a kereskedőt a földön, vértocásban ülve, holtan találták. Az öngyilkos egy levelet hagyott hátra a felesége címére, amelyben elmondja hogy az anyagi zavarok kergették a halálba, nem tudja elviselni hogy a csödbe kerüljön.

A szenzációs öngyilkosság óriási részvétet keltett Élesden, különösen az özvegyen maradt fiatal asszony iránt nagy a részvét. Magyari Kossa Géza mindössze 32 éves volt. A hátra maradt aktív vagyon meghaladja a passzívákat.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken: János vitéz.

Szombaton: Udvari kaland.

Vasárnap délután: A postás fiú és a huga, este: A vereshaju.

Hétfőn: Madarász.

Az emigrans.

Tegnap este volt színházunkban Kemechey Jenő „Az emigrans” című darabjának második előadása. A harmadik felvonásban, amikor az egyik szereplő ráparancsol a szöveg szerint a cigányra, hogy huzza el a gotterhaltét a közönség püsszegéssel tiltakozott ellene. Nagyobb baj nem történt. A színészek ismét legjobb képességeiket érvényesítették a siker érdekében. Öszinte elismeréssel adó-

zunk újból Tóth Lajos, Breznay Anna Szabados Gizi, Könyves Jenő és Szilágyi Ivor alakításának, aki ez alkalommal sokkal megfelelőbb maszkkal jelent meg. Erdősi alakítása jobb volt mint tegnap. A nagyszámban felvonult diákság lelkesen megtapsolt minden hazafias mondást. A rendezés munkájáról már tegnap is a legnagyobb elismeréssel szoltunk, ami Könyves érdeme.

Ujabb vendég-zereplés. Szombaton új subrette mutatkozott be szinpadunkon *Barna Erzsike* személyében. *Barna Erzsike* kitűnő sikerrel végezte tavaly a szini akadémiát, ahol tanárai nagy elismeréssel nyilatkoztak tehetségéről. Érdeklődéssel várjuk fellépését.

János vitéz, a gyönyörű zenéjű operette összes hangjegyei zongorára 2 füzetben ára 6 korona, cimbalomra 3 korona. *János vitéz teljes szövege* 2 korona.

A MÜVELTSÉG KÖNYVTÁRA

hat nagy 8° alaku kötetben, rendkívül díszes félbőrötésben, mintegy 3000 szöveggel és 300 műlappal. Ára kötetenkint 24 korona. E nagyszabású vállalat első sorozatának első kötete már megjelent s kedvező havi részletfizetés mellett kapható *Heimann Mór* könyvkereskedésében Szabadkán.

TAVIRATOK

Az angol király utja.

London, márc. 30. (Reuter.) Megbízható helyen kijelentik, hogy *Edvárd király* és *Alexandra királyné* most nem mennek *Koppenhágába*. A király a jövő hét vége felé csatlakozni akar a királynéhoz a *Viktória and Albert* nevű királyi yachton a Földközi tengeren teendő útján. Hir szerint a király ápr. 6-án délelőtt, a koppenhágai útjára kitűzött napon innen közvetlenül *Marseillebe* utazik, hogy a királyi yachtot elérje.

Az orosz forradalom.

Pétervár, márc. 30. (A Pétervári Távirati Ügynökség jelentése.) Ma egy körülbelül 300 főnyi tömeg megakart akadályozni a délután 1 órára kitűzött zeneiskola megnyitását. A rendőrség szétszórta a tömeget és több letartóztatás történt. A *Jukov-féle* olajművekben ma délután a párolási osztályban valószínűleg gyújtogatás következtében tűz keletkezett 60.000 pud olaj elpusztult.

Jalla, márc. 30. (Pétervári Távirati Ügynökség.) A kormányzó közzéteszi, hogy a rend ismét helyreállott és fenn is fog tartani. A kormányzó Jaltát a rend teljes helyreállításáig el nem hagyja. Néhány nap múlva, ha teljes rend lesz, megengedik a munkásoknak és munkavezetőknek a gyülekezést.

Pétervár, márc. 30. (Pétervári Távirati Ügynökség.) A belügyminiszternél ma először tárgyalták a népképviselők egybehívásának kérdését. A miniszter úgy nyilatkozott, hogy időről-időre egybe kell hívni őket és ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy szükséges a munkálatokhoz bevonni a szemtszvtok és városok képviselőit, arról azonban határozottan nem nyilatkozott, hogy a képviselők kinevezendők vagy választandók-e. Határozatokat nem hoztak.

Maculatura papiros

kapható
lapunk kiadóhivatalában

Vasuti avagy Villamvasuti alkalmazottaknak igen alkalmas

200 □-öl kerttel az ugynevezett „párhuzamos“-uton 550 forintért --

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Alapos oktatást ad

Zongorajáték, továbbá magyar, német, francia

és latin nyelvtanból egy e téren több mint 30 évi gyakorlattal bíró egyén.

Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban kapható.

Kossuth-utcahoz közel egy butorozott udvari szoba

kiadó.

Cim a kiadóhivatalban.

Irodalom.

Ha végigtekintünk irodalmunk azon termékein, melyek a tudomány munkásság eredményeit a művelt nagyközönséggel közvetítik, azt tapasztaljuk, hogy hazánkban aránytalanul csekély általánosan élvezhető, jó színvonalon álló, közérdekű munka teljesíti ezt a fontos hivatást. Folyóiratok és alapos monografiák nálunk is hirdetik a kutató ész kisebb-nagyobb méretű vívmányait és a tudományok hatalmas fejlődését; de e fejlődés eredményei nehezen jutnak el a nagyközönség ama részéhez, mely alapos felvilágosítást, igazi műveltséget keres, de azt csakis élvezetes művészi formában fogadja el. A nagyközönség ezen igényeit a műveltség könyvtára cím alatt megjelenő nagy gyűjteményes vállalat fogja kielégíteni, melynek I-ső kötete a *Technika* vívmányai már megjelent s havi részletfizetésre is kapható *Krécsi A. Nándor* könyvkereskedésében.

REGÉNY CSARNOK.

Sötét hatalmak.

— Miattam ne aggódjék; egy kis rosszullét, ami hamar elmúlik. Majd reggeliről gondoskodom. Nem tiltja talán meg, hogy magam készítsem el reggelimet.

Távozott a teremből. Wittgenstein ur komolyan, gondolatokba merülve nézett a szép asszony után.

— Véget kell vetnem a dolognak, szolt önmagához, még ma megvallom szerelmemet, s megbirkózom ezzel a gyáva félénkséggel.

Sternfeldné ismét belépett. Két inas kísérte, akik asztalkát hoztak, melyen a reggeli volt izlésesen feltálva.

A csábító nő már magához tért, az idegessége eltűnt. Kedvesen mosolyogva hívta meg Wittgensteint a reggelihez. Ő maga szolgált neki.

A kedves háziasszony ragyogott, elméssége fűszerezte a beszélgetést, magaviselete vendégével szemben egyre bensőségteljesebb lett. Wittgenstein örömittasan ült mellette, szorongatva szíve asszonyának kezét. Megbűvölve hallgatta a máskor komoly térfi a szavakat, melyek a rózsás ajkáról özönlöttek, míg nem a beszéd elhallgatott, s az ajkak helyett a szív szólalt meg, a szavakat a szemek játéka váltotta föl.

— Mikor leszel már az enyém? suttogta Wittgenstein, átölelve a nő karsu derekát.

Sternfeldné nem felelt azonnal: boldog mosolylyal nézte a férfit s esett ennek karjai közé. A férfi benső forró esőket nyomott a nő duzzadó ajkaira.

A tied vagyok suttogta Sternfeldné rövid csend után, tied vagyok az egész életre. Nem hittem, hogy a szerelem még egyszer belopódzék szegény, kinzott szívembe, hogy még egyszer boldog leszek.

Wittgenstein csodálkozva nézte menyasszonyát.

— Életemben sok keserű tapasztalatra tettem szert, folytatta ábrándozva, tapasztalatokra, melyek megunták velem az életet. Elmondom neked fájdalmaim történetét, mert jogod van, hogy megismerd mu tamat.

Wittgenstein gyengéden vont a nőt mellére.

— Ahol szeretek, ott bizalommal is viseltetek, szólalt meg, én elengedem a magadra szabott kötelességet. Ne szakítsd föl az imént behegedt sebeket, hadd maradjon eltemetve a mult.

— Köszönöm, szolt Sternfeldné bensőségteljesen, s a férfinak nyujtva kezét, köszönöm a bizalmat! Nehéz, fájdalmas órától váltottál meg velem. De még egy áldozatot kérek szerelmedtől; ne ezen a sok szenvedést látott földön vezess az oltár elé; menjünk távol országba, ahol emlékezés nem zavarja boldogságunk tavaszát.

Wittgenstein szeretettel ölelte át a szép asszonyt.

— A kívánságod legyen parancs, szolt esőket nyomva a pihegő ajkakra.

A kacérság győzött. A meggondolt Wittgensteint körülhálózta a hazugságok hálójjával, melyet az észre sem vehetett. Valjon le fog-e hullani valamikor szeméiről a kötelék? Az idő megmutatja majd.

Másnap mindketten Angliába utaztak, hogy ott csendben megkössék az egész életre szóló szövetséget.

A boldog vőlegény elfeledte, hogy el akarta osztatni a sötétséget, amely a szomszéd ur ellen elkövetett orgyilkos merénylet fölé borult.

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

LAKÁS HIRDETŐ.
50 fill. Egy fill. 50 lakás hirdetés!

Uri lakás

kiadó május 1-re

4 szobás fürdőszoba, villanybevezetés és hozzátartozó mellékhelyiségekkel. I. kör 286. sz. Bővebbet Földes Samunál.

Eladó a Tompa-utcában a Vöröskör iskola közelében egy kert 235 négyszögöl területtel, 30 meter utcai vonallal, mely házépítésre legalkalmasabb, jutányos áron, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban

A Katona-utcában egy több szobából álló lakás

egy, esetleg két úri családnak kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Palicson

egy szép kényelmes villa eladó

„BARÁT-ITAL“

gyomorlikőr készítményem a legkiválóbb étvágyat hozó gyomortisztító, az emésztést elősegíti, igen jóízű és gyorsan ható, naponta két pálinkás pohárral elegendő. Régi gyomorba, székrekedés ellen csakis ez segít.

Egy üveg 15, 25, 40 és 80 kr.

Kapható a készítőnél levélbeli megrendelésre postán. — Cim:

Zenke Zoltán, Szeged.

Kereskedők ismét árusításra nagy engedményt kapnak — Utazó és helyi ügynökök felvételnek.

Kapható Szabadkán: *Sugár Manó, Rukavina Nándor, Nojesek Géza* fűszer üzletében. Bács-Topolyán: *Tószegi János*. Csantavér: *Fogy. szövetkezet.*

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Antikvárium. Könyv-, papír-, zeneműkereskedés és kölcsönkönyvtár van Szabadkán a gymnasiummal szemben. Az Antikváriumba remek képes levelezőlapok darabja 1 kr. Kölcsönkönyvtárának havi 30 kr. a díja. Cigareta papír 100 drb.-os dobozokban csak 9 kr., legfinomabb csak 11 kr. Használt könyveket zeneműveket vesz. Levélpapírok, emlékkönyvek, képes könyvek, imakönyvek stb. Bámulatos ocsón lehet venni az Antikváriumban Szabadkán.

Lakás változás. Özv. *Hamburger* szülész nő lakását *Petőfi-utca* (csirke piac) idb *Illés Antal* ur házába helyezte át.

Jobb családnál két intelligens ur teljes ellátást nyer Cim a kiadóban.

Zsiga Gyula cimbalom tanító oktatást és cimbalomhangolást elfogad. Tudakozódhatni *Fimpl-féle* cukrászdában. Telefon 206.

Butorozott szoba azonnal kiadó, ugyanott teljes ellátás is kapható. Cim a kiadóban.